

Др ГОРДАНА СТАНКОВИЋ,
ванредни професор Правног факултета у Нишу

РЕВИЗИЈА ПРОТИВ ОДЛУКЕ ВРХОВНОГ СУДА СРБИЈЕ

1. Нови Закон о редовним судовима СРС из 1989. г.¹, иако организациони закон, увео је у систем правних лекова у парничном поступку један нови правни лек — ревизију против одлуке Врховног суда Србије. Овај нови правни лек у југословенском процесном систему, који се може изјавити само против одлука донесених у поступку о имовинским споровима између Републике и аутономне покрајине одн. између аутономних покрајина², карактерише низ специфичности по којима се он разликује не само од других ванредних правних средстава, већ и од истоименог правног лека — ревизије уређене савезним прописима³. Иако се ради о једном до сада непознатом правном леку у нашем процесном систему, кога треба анализирати и одредити му функцију и однос према осталим правним лековима у процесном систему, ово правно средство још увек није привукло пажњу правних писаца, нити је изазвало теоријски интерес.

Регулисање овог новог ванредног правног средства прописима републичког процесног права директна је последица извршених амандманских промена у погледу надлежности Савезног суда у Уставу СФРЈ⁴ и уставноамандманских промена у СРС⁵. Уставни амандмани на Устав СРС из 1989. г. омогућили су да се процесним прописима СРС регулише један нов посебан парнички поступак — поступак о имовинским споровима између Републике и аутономне покрајине одн. између аутономних покрајина. Ову врсту спорова решавао је, према Уставу од 1974. г., Савезни суд, те је и поступак за решавање спорова између Републике и њених покрајина био уређен Законом о парничном поступку.⁶ Остварен степен изједначавања СРС са осталим

¹ Сл. Гласник СРС, 45/89 од 30. 9. 1989. г.

² Чл. 32—36. Закона о редовним судовима СРС.

³ Чл. 382—400. ЗПП.

⁴ Амандман XLV т. 2. на Устав СФРЈ. Видети Сл. л. СФРЈ 70/88. Овим амандманом промењена су уставна овлашћења Савезног суда. Наведеним амандманом прецизно је формулисана надлежност Савезног суда у погледу одгучивања о имовинским споровима између федерације и федералних јединица.

⁵ Амандмани IX до XLIX на Устав СРС, Сл. гласник 11/89.

⁶ Предлог за доношење Закона о изменама и допунама ЗПП из марта 1989. г., који треба да буде усвојен до 31. јула 1990. г., предвиђа измену назива Главе тридесет треће и чл. 503. ЗПП, у складу са одредбама Амандмана XLV (чл. 52. Предлога). Назив главе треба да гласи: „Поступак пред Савезним судом у имовинским споровима између федерације и републике одн. између аутономне покрајине, као и између република одн. између аутономне покрајине и друге републике”.

федералним јединицама у југословенској федерацији, омогућио је да се успостављено јединство СРС изрази и на подручју процесног права. Уређивањем овог поступка формално је на подручју судства и процесног права заштићен ауторитет највишег републичког судског органа и суверенитет републичког законодавства, и потврђено амандманима успостављено јединство СРС и конституисање СРС као државе.

2. Поступак у парницима о имовинским споровима између Републике и аутономне покрајине одн. између аутономних покрајина, који је у искључивој законодавној компетенцији републичког законодавца, регулисан је Законом о редовним судовима. Поступак у парницима о имовинским споровима између федерације и републике одн. аутономне покрајине, као и између републике одн. између аутономне покрајине и друге републике и даље је у надлежности савезног законодавца, а за његово решавање надлежан је и даље Савезни суд.

Поступак у парницима о имовинским споровима између Републике и аутономне покрајине одн. између аутономних покрајина регулисан је у Закону о редовним судовима (чл. 32—36) тако што су уређене специфичности овог посебног парничног поступка и што је предвиђена супсидијарна примена одредаба Закона о парничном поступку од Главе прве до Главе двадесет четврте и Главе двадесет шесте. Републички законодавац је уредио овај посебни парнични поступак тако што је својим нормама уредио одређене процесне институте у складу са природом и циљевима овог поступка. Поред тога, републички законодавац је искључио примену појединих института из савезног општег парничног поступка у свом посебном парничном поступку и то оних за које је закључио да су у супротности са републичким процесним правом те је, на тај начин, „дерогирао“ савезне норме које су у супротности са његовим нормама. Одредбама о супсидијарној примени појединих савезних норми, републички законодавац је преузео у републичку процедуру све оне савезне норме које су неопходне за поступање у овом поступку и инкорпорисао их у овај посебан поступак и тиме им, сопственим нормама, променио порекло и природу⁷ тако да су добиле карактер републичких правила, без обзира што многе од ових преузетих и инкорпорисаних норми, по природи ствари, неће моћи да се примене.

3. Поступак у парницима о имовинским споровима између Републике и аутономне покрајине одн. између аутономних покрајина уређен је по угледу на поступак у имовинским парницима између федерације и република одн. аутономних покрајина, као и између аутономне покрајине и друге републике, који је уређен Законом о парничном поступку (Глава тридесет трећа).

Поступак у парницима о имовинским споровима између Републике и аутономне покрајине одн. између аутономних покрајина је

⁷ Детаљно о томе: Белајац, В. — Сарадња суда и органа старатељства у посебним грађанским судским поступцима у брачним и породичним стварима, дисертација, Загреб, 1985, стр. 71—72.

посебан парнични поступак који се по одређеним решењима и карактеристикама разликује од других посебних поступака. Овај поступак је, пре свега, специфичан по томе што о њему одлучује највиши суд у Републици. У овом поступку Врховни суд Србије поступа и у првом и у последњем степену, с тиме што у сваком степену поступа у различитом саставу. Кад поступа у првом степену, Врховни суд Србије одлучује у већу које чини пет судија: две судије професионалци и три судије поротници (чл. 34. ст. 1. Закона о редовним судовима), а у последњем степену, кад поступа као суд који одлучује о ванредним правним лековима, Врховни суд Србије одлучује у општој седници (чл. 37. Закона о редовним судовима).

Председник првостепеног већа Врховног суда Србије дужан је да тужбу достави туженом на одговор. У овом поступку достављање тужбе на одговор туженом је обавезна а не факултативна установа припремног поступка. Рок за подношење одговара на тужбу није одређен законом. Њега ће, зависно од природе и сложености спора који се решава у поступку одредити сам председник већа.

У овом поступку мировање може само изузетно да наступи. Овај вид привременог обустављања парничне делатности може да настане само ако се странке о томе споразумеју и то до закључења главне расправе. У овом поступку искључена је изричito могућност доношења пресуде због изостанка.

Поступак у овој правној ствари је специфичан и по томе што је у овом поступку коначна одлука правноснажна (чл. 34. ст. 2. Закона о редовним судовима). Против првостепене одлуке не могу се изјавити редовни правни лекови јер је самим законом искључен другостепени поступак. Против правноснажне одлуке Врховног суда Србије могу се изјавити само ванредни правни лекови: предлог за понављање поступка и ревизија против одлуке Врховног суда Србије.

Законом о редовним судовима предвиђено је да се у поступку у имовинским парницима између Републике и аутономне покрајине одн. између аутономних покрајина супсидијарно примењују одређена правила из Закона о парничном поступку, између осталог и одредбе Главе двадесет шесте, Пошто се Глава двадесет шеста олноси на ванредне правне лекове, на основу тога се може закључити да би у овом поступку, против правноснажне првостепене одлуке Врховног суда Србије, могао да буде изјављен предлог за понављање поступка.⁸

Поред предлога за понављање поступка, против правноснажне одлуке Врховног суда Србије може се изјавити и специфичан правни лек предвиђен одредбама Закона о редовним судовима — ревизија против одлуке Врховног суда Србије.

4. Ревизија против одлуке Врховног суда Србије може се изјавити у року од 30 дана од дана достављања одлуке Врховног суда Србије.

⁸ Таква могућност постоји и кад је у питању савезни поступак у имовинским парницима између федерације и федералних јединица или између самих федералних јединица. Видети: Станковић, Г. — Грађанско процесно право, Београд, 1989, стр. 377.

Ревизија се може изјавити само због погрешне примене материјалног права.

У погледу самог поступка поводом овог ванредног правног лека примењују се поједине одредбе Закона о парничном поступку — одредбе из чл. 386, 392, 393, 395 и 399. ЗПП уколико одговарају природи овог правног лека и поступку по њему.

5. Ревизија против одлуке Врховног суда Србије је специфично правно средство у систему правних лекова парничног процесног права. По својим карактеристикама, ревизија против одлуке Врховног суда Србије је ексклузиван, самосталан, преклузиван, ремонстративан, несуспензиван, двостран, некомплементаран и ограничен ванредни правни лек.

6. Ревизија против одлуке Врховног суда Србије се може изјавити само против првостепене одлуке Врховног суда Србије донесене у парницаама о имовинским споровима између Републике и њених аутономних покрајина или између самих аутономних покрајина. Ревизија против одлуке Врховног суда Србије није опште ванредно правно средство. Примена овог ванредног правног лека ограничена је само на одлуке из поступка о одређеним правним стварима и може се користити само пред једним од врховних судова — пред највишим судом у Републици. Пошто се овај специфичан правни лек не може користити и у другим правним стварима и пред другим судовима, очигледно је да се ради о једном ексклузивном правном леку.

7. С обзиром на могућност изјављивања правног лека, правни лекови могу да буду самостални и несамостални одн. директни и инволвирани. Самосталан (директан) правни лек је онај правни лек којим се може одвојено и независно од других побијати једна судска одлука, без обзира на друге одлуке у тој истој правној ствари. Несамосталан (инволвирани) правни лек је онај правни лек који се може изјавити само уз правни лек против неке друге друге одлуке тако да могућност његовог изјављивања зависи од тога да ли ће бити изјављен основни правни лек уз који се може изјавити придружени правни лек.

Ревизија против одлуке Врховног суда Србије је самосталан, директни правни лек: изјављује се против правноснажне првостепене одлуке Врховног суда Србије.

8. Ревизија против одлуке Врховног суда Србије је преклузиван правни лек. Закон о редовним судовима је предвидео да се може изјавити у року од 30 дана од дана достављања одлуке.

9. Правни лекови, с обзиром на околност који се суд у судском систему, организованом на принципу вишестепености, јавља као орган контроле побијане одлуке, могу да буду: ремонстративни (недеволутивни), циркуларни и деволутивни.

Правни лек је ремонстративан кад контролу законитости побијане одлуке врши исти суд који је одлуку донео, у истом или у изменjenom саставу. Овакав начин контроле се обично врши кад је недостатак који је разлог за контролу законитости последица активности и грешака самих странака, а не суда.

Правни лек је циркуларан кад контролу законитости врши други суд истог ранга. Ова врста правних лекова данас припада историји⁹. Организација правосуђа у нашој земљи и у нашој Републици не омогућава установљавање циркуларних правних лекова.

Деволутивни правни лекови су они правни лекови код којих контролу законитости врши виши суд. Деволутивност правних лекова је карактеристика која у највећој могућности мери омогућава да се оствари циљ који треба да буде постигнут изјављивањем правног лека.

Ревизија против одлуке Врховног суда Србије је ремонстративни правни лек. О њој одлучује исти суд који је донео првостепену одлуку с тим што поводом њега исти суд одлучује у изменјеном саставу¹⁰.

10. Ревизија против одлуке Врховног суда Србије је несуспензиван правни лек. Изјављује се против правноснажне одлуке, а ванредни правни лекови немају суспензивно дејство.

11. Према одредбама Закона о редовним судовима СРС, ревизија против одлуке Врховног суда Србије је двостран правни лек. Она се увек доставља на одговор противнику жалиоца да би му пружила могућност да се изјасни о захтевима жалиоца.

12. Ревизија против одлуке Врховног суда Србије је некомплементаран правни лек, за разлику од ревизије против пресуде уређене Законом о парничном поступку, која је комплементаран правни лек са захтевом за заштиту законитости.

13. Ревизија против одлуке Врховног суда Србије је ограничен правни лек. Она се може изјавити само против правноснажне пресуде Врховног суда Србије и то само због погрешне примене материјалног права (чл. 35. ст. 2. Закона о редовним судовима). Ограниченошћ контроле нападање одлуке испољава се и у везаности суда само на разлог због кога се овај правни лек може изјавити.

14. У погледу изјављивања овог правног лека не важи правило о забрани „прескакања“ правних лекова због специфичности самог правног лека.

15. Иако се терминолошки разликује, ревизија против одлуке Врховног суда Србије уређена је по угледу на захтев за ванредно

⁹ Видети: *Zuglia, S.* — Судови и остали органи грађанског правосуђа, Загреб, 1956, стр. 54.

¹⁰ У ситуацији кад исти суд одлучује о поступку по правном леку против своје одлуке, али у различитом саставу, у литератури се срећу и скватања да се у том случају ради о деволутивном правном леку. (Вижети нпр. *Грива, Белајец — Дика* — Грађанско парнично процесно право, Загреб, 1986, стр. 544; *Чалија, Б.* — Грађанско процесно право, Сарајево, 1986, стр. 631.) Проф. Трива нпр. сматра да виши суд који одлучује у општој селници о правном леку а не у редовном саставу представља узврати вишу правосудну институцију у оквиру истог суда те је правни лек деволутиван иако о њему одлучује исти суд у другом саставу. Супротно: *Камхи, С.* — Систем правних лекова по Закону о парничном поступку, Годишњак, Сарајево, 1958, стр. 34; *Камхи, С.* — Грађански судски поступак, Сарајево, 1967, стр. 349, *Уде, Л.* — *Civilni pravdini postopek in samoupravni sodni postopek*, Љубљана, 1980, стр. 271, *Станковић, Г.* оп. cit., стр. 353.

преиспитивање правноснажне пресуде Савезног суда¹¹. Међутим, између ревизије против одлуке Врховног суда Србије и захтева за ванредно преиспитивање правноснажне пресуде Савезног суда постоје одређене сличности и одређене разлике.

Захтев за ванредно преиспитивање правноснажне пресуде Савезног суда је специфичан и посебан правни лек у југословенском систему правних лекова. У наш процесни систем уведен је Законом о парничном поступку из 1976. г. Изјављује се само против одлука — правноснажних пресуда Савезног суда које је он донео као првостепени суд у једном посебном парничном поступку — у поступку о имовинскоправним споровима између федерације и република одн. покрајина или између република у чијем саставу нису покрајине и покрајина или између самих република. Овај правни лек је ексклузиван, преклузиван, самосталан, ремонстративан,¹² несуспензијан, ограничен и некомплектаран ванредни правни лек.

Захтев за ванредно преиспитивање правноснажне пресуде Савезног суда је институција савезног процесног права. Савезни суд, као суд федерације, надлежан је да реши спорове између федерације и федералних јединица или између самих федералних јединица¹³. Ревизија против одлуке Врховног суда Србије је установа републичког процесног права. Врховни суд Србије, као највиши редовни суд у Републици надлежан је да решава спорове до којих долази између Републике и аутономних покрајина у њеном саставу.

Захтев за ванредно преиспитивање правноснажне пресуде Савезног суда странка може изјавити у року од шест месеци од достављања правноснажне одлуке, за разлику од ревизије против одлуке Врховног суда Србије коју странка може изјавити у знатно краћем року, у року од 30 дана од достављања пресуде.

И захтев за ванредно преиспитивање правноснажне пресуде Савезног суда и ревизија против одлуке Врховног суда Србије могу се изјавити само из једног разлога — због неправилне примене материјалног права. Због специфичности странака и поступка и стручних квалификација које основано треба очекивати код заступника ових странака у поступку, оба правна лека карактерише ограничена могућност контроле побијане одлуке. Ни један ни други правни лек се не могу изјављивати због материјалне или процесне неисправности побијане одлуке, нити је суд контроле овлашћен да испитује и реагује на евентуалне процесне повреде ex offo. Околност да као првостепени суд поступа највиши суд у републици одн. Савезни суд, суд који је кадровски најкомпетентнији и најквалификованји, утицала је на законодавца да искључи могућност постојања још неког разлога побијања. Законодавац је пошао од претпоставке, с једне стране, да се ради о таквом суду који не би могао да учини повреду

¹¹ Детаљно: *Станковић, Г.* — оп. сиц. стр. 377.

¹² Супротно: *Трива — Белајац — Дика* — оп. сиц. стр. 544; *Чалија, Б.* — оп. сиц. стр. 631.

¹³ У упоредном праву се срећу слична решења, Нпр. у САД, Швајцарској.

поступка, да превиди грешку у поступању или да пропусти да је не уклони, а с друге стране, пошто суд контроле одлучује у нејавној седници и без расправе, није ни могућно да буде овлашћен да реагује на друге врсте повреда побијане одлуке.

Изјављени захтев за ванредно преиспитивање правноснажне пресуде Савезног суда доставља се противнику жалиоца који има право да се изјасни и одговори у року од три месеца. Одредбама Закона о редовним судовима није изричito предвиђен рок у коме противник жалиоца треба да одговори на изјављену ревизију против одлуке Врховног суда Србије. На основу чл. 36. Закона о редовним судовима и сходне примене чл. 399. ЗПП произлази да рок за одговор на изјављену ревизију против одлуке Врховног суда Србије износи 30 дана.

И о једном и о другом правном леку одлучује се у општој седници у одговарајућем суду, тако да оба суда у поступку по одговарајућем ванредном правном леку поступају у свом најширем саставу.

Одређене разлике између ова два правна лека постоје и у самом поступку. Пошто је захтев за ванредно преиспитивање правноснажне пресуде Савезног суда посебан правни лек из једног од посебних парничних поступака, у поступку по овом правном леку супсидијарно се примењују одредбе чл. 386, 392, 393, 395. и 414. Закона о парничном поступку. У поступку по ревизији против одлуке Врховног суда Србије, по изричitoј дикцији републичког законодавца, сходно се примењују правила из чл. 386, 392, 393, 395 и 399. Закона о парничном поступку.

16. Ревизија против пресуде Врховног суда Србије и ревизија против пресуде уређена одредбама Закона о парничном поступку, и поред истог назива, знатно се разликују и представљају два сасвим различита ванредна правна средства којима се остварују различити процесни циљеви.

Ревизија против пресуде је самосталан, преклuzиван, деволувијан ограничен двостран¹⁴ несуспензиван и комплементаран правни лек.¹⁵

Ревизија против пресуде и ревизија против одлуке Врховног суда Србије разликује се, пре свега, по објекту побијања. Ревизија против пресуде се може изјавити само против правноснажних одлука другостепеног суда; ревизија против одлуке Врховног суда Србије се може изјавити против правноснажне првостепене пресуде Врховног суда Србије. У погледу ревизије против пресуде важи правило о забрани „прескачања” правних лекова; у погледу ревизије против одлуке Врховног суда Србије ово правило не важи.

¹⁴ С обзиром на околност да се ревизија доставља и јавном тужиоцу због њене комплементарности са захтевом на заштиту законитости, у литератури се сматра да је она истовремено и тространо правно средство. Видети: Трива — Белајац — Дика — оп. с.т. стр. 597.

¹⁵ Видети: Станковић, Г. — оп. cit. стр. 367.

За разлику од ревизије против одлуке Врховног суда Србије која је ремонстративни правни лек, ревизија против пресуде је девотиван правни лек.

У поступку по ревизији против пресуде суделују три суда: првостепени, другостепени и врховни суд републике. Сваки од ових судова у поступку по ревизији има одређене процесне задатке¹⁶. У поступку по ревизији против одлуке Врховног суда Србије суделује само један суд — Врховни суд Србије који о ревизији одлучује у различитом саставу.

Ревизија против пресуде и ревизија против одлуке Врховног суда Србије разликује се, пре свега, по објекту побијања. Ревизија ка. За разлику од ревизије против пресуде која се може изјавити због повреде процесног и материјалног права, ревизија против одлуке Врховног суда Србије може се изјавити само због материјално-правних повреда. Рестрикција у погледу разлога за изјављивање правног лека мотивисана је схватањем да се, с једне стране, ради о највишем, најквалификованјем и најстручнијем суду, те је могућност процесних повреда у првостепеном поступку сведена на најмању меру, а уколико оне и постоје, оне не би могле да имају такав значај да би о њима суд контроле требало да води рачуна ех offo. С друге стране, странке у овом поступку заступају квалифиkovани заступници, те је могућност пропуста странака и евентуалних грешака у поступању и примени процесног права сведена на минимум. Поред тога, оне процесне повреде о којима се води рачуна у поступку по ревизији против пресуде, у поступку по ревизији против одлуке Врховног суда Србије не би могле да дођу у обзир.

Од ревизије против пресуде уређене савезним процесним правилима, ревизија против одлуке Врховног суда Србије разликује се и по томе што није ограничена вредносним критеријем.

Коначно, ове две ревизије се разликују и по томе што је ревизија против пресуде комплементаран правни лек са захтевом за заштиту законитости. Јавни тужилац није овлашћен да изјављује правне лекове против одлука Врховног суда Србије донесених по посебним правилима поступка за решавање имовинских спорова између Републике и њених аутономних покрајина или између самих аутономних покрајина.

17. Поступак поводом ревизије против одлуке Врховног суда Србије није детаљно уређен одредбама Закона о редовним судовима СРС. Законом је предвиђено да ће се у поступку поводом овог правног лека сходно примењивати одредбе чл. 386, 392, 393, 395. и 399. ЗПП. Правила о сходној примени наведених одредаба ЗПП омогућавају да се закључи да се у овом поступку примењују, уз одређене модификације, општа правила која се тичу поступка по правним леко-

¹⁶ Првостепени суд, коме се ревизија подноси, испитује благовременост и допуштеност ревизије и доставља је противнику жалиоца и јавном тужиоцу. Другостепени суд прослеђује ревизију и изјашњава се о процесним повредама. Врховни суд републике одн. покрајине, као ревизијски суд, одлучује о ревизији. О поступку детаљно: Станковић, Г. — оп. си., стр. 368.

вима — поступка у погледу ревизије и жалбе. Приликом примене ових правила биће потребна њихова значајна модификација и прилагођавање специфичностима поступка по овом правном леку.

18. Странке у поступку у имовинским парницима о споровима између Републике и аутономне покрајине одн. између аутономних покрајина не могу се одрећи права на изјављивање овог ванредног правног лека (арг. из чл. 399. ЗПП којим је искључена примена чл. 349. ст. 1. ЗПП). Одлука првостепеног суда постаје правноснажна те евентуално одрицање од права на изјављивање овог правног лека не би могло да доведе до наступања формалне правноснажности. Пошто се у случају ревизије против одлуке Врховног суда Србије ради о једином правном средству које обезбеђује контролу правилне примене материјалног права, одрицање од права на правни лек не би било допуштено. Пошто је одрицање од права на правни лек диспозитивна радња коју суд не може контролисати, а она би у овом поступку могла да угрози правни поредак и жељене процесне циљеве, законодавац је искључио могућност да се странке одрекну права на изјављивање овог правног средства.

19. Сваки правни лек мора имати одређену садржину која га индивидуализира. Садржина ревизије против одлуке Врховног суда Србије посредно је предвиђена законом. У погледу садржине овог правног лека важе правила која се односе на садржину жалбе (чл. 32. Закона о редовним судовима и чл. 399. и 350. ЗПП). Ревизија против одлуке Врховног суда Србије треба да садржи: означење пресуде против које се изјављује, означење дела одлуке који се побија, разлоге побијања и потпис жалиоца.

Примерак ревизије против одлуке Врховни суд доставља противнику жалиоца на одговор који има право да у року од 30. дана од дана достављања ревизије поднесе суду одговор на изјављени правни лек. Примерак одговора на ревизију против одлуке Врховног суда Србије суд доставља жалиоцу (чл. 399. ЗПП и чл. 359. ст. 2. и 3. ЗПП).

20. Жалилац може повући изјављену ревизију против одлуке Врховног суда Србије до доношења одлуке поводом овог правног лека. Изјава о повлачењу ревизије, као диспозитивна парнична радња, не може се опозвати јер је, самим предузимањем, аутоматски изазвала правне последице (арг. из чл. 349. ст. 2. и 3. ЗПП у вези с чл. 32. Закона о редовним судовима).

21. Мериторном одлучивању о самој ревизији против одлуке Врховног суда Србије претходи испитивање додуштености изјављеног правног лека. Врховни суд Србије треба да испита да ли је правни лек изјављен благовремено и да ли га је изјавила овлашћена странка.

У поступку по ревизији против одлуке Врховног суда Србије председник првостепеног већа не може одбацити ревизију због тога што је она изјављена из разлога због којих се по закону не може изјавити (чл. 360. ст. 5. у вези с чл. 399. ЗПП).

22. Ванредни суд Србије, као ревизијски суд, о изјављеној ревизiji на првостепену одлуку Врховног суда Србије одлучује у општој седници. Општу седницу Врховног суда Србије сачињавају председник и све судије тог суда (чл. 37. ст. 1. Закона о редовним судовима).

Ревизијски суд одлучује у нејавној седници, без расправе у којој би учествовале странке. Ревизијски суд, пре свега, испитује постојање евентуалних повреда материјалног права, а о таквим повредама није потребно да одлучује на основу усмене расправе. Поред тога, ревизијски суд није овлашћен да испитује да ли постоје материјалне повреде у првостепеном поступку и због тога и није потребна усмена расправа уз суделовање странака.

Општа седница одлучује на основу извештаја који подноси судија известилац (чл. 361. у вези с чл. 399. ЗПП). Општа седница Врховног суда Србије, као ревизијски суд, испитује побијану пресуду само у делу у коме се она побија ревизијом и у границама разлога наведених у ревизији, пазећи само на правилну примену материјалног права.

23. Врховни суд Србије у општој седници, као ревизијски суд, поводом овог правног лека одлучује решењем и пресудом.

Општа седница доноси решење: кад Врховни суд Србије одбацује ревизију као неблаговремену или недопуштену, кад укида побијану првостепену пресуду и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење и кад укида првостепену пресуду и одбацује тужбу.

Општа седница доноси пресуду кад одбија ревизију као неосновану¹⁷ и кад усваја ревизију и преиначује првостепену пресуду због неправилне примене материјалног права.

У погледу садржине решења одн. пресуде опште седнице важе правила предвиђена чл. 375. ЗПП.

24. Кад општа седница Врховног суда Србије укине првостепену пресуду и предмет врати на поновно суђење свом првостепеном већу, првостепено веће је дужно да поступи по примедбама Опште седнице и да спроведе све парничне радње на које му је указано у одлуци по ревизији. У поновљеном поступку пред првостепеним већем странке су овлашћене да износе нове чињенице и да предлажу нове доказе (чл. 377. у вези с чл. 399. ЗПП).

25. Увођењем ревизије против одлуке Врховног суда Србије, којом је и онако импозантна листа ванредних правних лекова у југословенском процесном праву знатно обогаћена, остварени су одређени правно-политички и чисто политички циљеви, и, истовремено отклоњена су и поједина неконзистентна решења из савезног Закона о парничном поступку. Међутим, увођење овог правног лека

¹⁷ У овом случају није потребно да ревизијски суд потврди првостепену пресуду јер је она правноснажна и као таква подобна да изазива дејства којима је и намењена.

изазвало је и неке последице о којима се није довољно водилорачна или које су намерно занемарене. Овај правни лек не омогућава да се оствари један од основних постулата на којима функционише (или треба да функционише) систем правних лекова. Он не омогућава да и у последњем степену одлучује правосудни орган истот суверенитета од кога потиче и (материјалноправни) закон чија се правилна и јединствена примена обезбеђује, без обзира што се, према Уставу, за закониту примену савезних закона старажу републички органи.

Dr GORDANA STANKOVIC,
professeur agrégée de la Faculté de Droit de Niš

REVISION CONTRE LA DÉCISION DE LA COUR SUPREME DE LA SERBIE

Dans son article l'auteur fait l'analyse de la révision contre la décision de la Cour suprême de la Serbie, le nouveau moyen légal extraordinaire qui, dans le système des moyens légaux, est introduit par la nouvelle Loi sur les cours réguliers de la République Serbie de 1989. Ce nouveau moyen légal dans le système de procès yougoslave ne peut être déclarer que contre les décisions prises dans la procédure en cas des litiges des biens entre la République et les Provinces autonomes, à savoir, entre les Provinces autonomes et qui est caractérisé par une suite de spécifications dont il diffère non seulement des autres moyens légaux extraordinaires mais aussi de la révision contre la décision régularisée par les prescriptions fédérales.

Après avoir fait l'analyse de ce moyen légal extraordinaire et après avoir le comparé avec les autres moyens légaux l'auteur constate que par l'introduction de ce moyen légal on a notablement enrichi la liste déjà imposante des moyens légaux extraordinaires, qu'on a réalisé certains objectifs juridico-politiques et purement politiques et qu'on a, en même temps, écarté certaines solutions incorrectes du Loi fédéral. Outre cela, l'introduction de ce moyen légal a provoqué certaines conséquences dont n'avait pas suffisamment tenu compte ou qui avait été exprés négligées, mais qui se manifestent sur le plan de l'unité du système juridique.

